



# AFSCHEID NEMEN VAN EEN OVERLEDENE BINNEN DE ROOMS-KATHOLIEKE KERK



Lieven Soetaert - Bloemen bij het Jezuskruis

## Leven na de dood

Het **geloof in het leven na de dood** is essentieel voor de Katholieke Kerk. Hoe dit leven er zal uitzien, kunnen we nu niet bevatten, maar Jezus Christus biedt ons in zijn woorden en daden voldoende garantie om te geloven in het leven na de dood. Er is **continuïteit tussen het hiernu- en het hiernamaals**. Het gaat steeds over **God die één en al liefde is**. Die liefde komt met het wonder van het leven in al zijn schoonheid en uitdagingen. Als je dat beseft, werkt dat als een spiegel. Tegenover zoveel liefde, voel je je klein en nietig, maar tegelijk word je er helemaal van doordrongen en vervuld. Zo'n liefde verdien je niet, maar ontvang je nu al mateloos.

## De ziekenzalving

De rooms-katholieke kerk kent **geen vaste rituelen verbonden aan het sterfbed**. Mensen **associëren** een **ziekenzalving** vaak met het levenseinde, maar dat sacrament gaat eigenlijk over God die mensen nabij is bij ziekte en ouderdom. Ook wanneer mensen getekend zijn door ziekte of lijden, wordt het leven gevierd. Dan is de zalving een helend teken van verbondenheid. Ik denk bijvoorbeeld aan een jongere die ernstig ziek was en aan wie we samen met zijn vrienden de ziekenzalving hebben toegediend. Ziekenzalving aan een sterfbed komt ook voor en blijft zinvol als familie of vrienden de zieke omringen.

## Na de dood

Wanneer iemand gestorven is, gaat de priester, diaken of gebedsvorganger **langs bij de familie**. Sommige parochies werken met een **uitvaarttelefoon**, bemand door vrijwilligers. Zo kan de uitvaartverzorgster contact opnemen. De voorganger houdt een rouwgesprek en gaat in op geloofsvragen. Samen met de nabestaanden staat hij stil bij de pijn en de rouw die de mensen treffen, maar ook bij gevoelens van dankbaarheid.

## Begraven

Een kerkelijke uitvaart vindt altijd plaats in een katholieke kerk. Het is belangrijk dat de levenslijn van de overledene en de lijn van Jezus' boodschap samenkomen. **Het leven na de dood is de kern van elke afscheidsviering**. Ieder onderdeel heeft een eigen plaats tijdens de uitvaartdienst: het zegenen van de kist of de urne bij het binnenkomen, de begroeting, het aansteken van de kaarsen aan de paaskaars, een lezing uit Jezus' evangelie, de gelovige duiding van wie voorgaat, de offerande of begroeting van het naamkruisje, de afscheidsgedebden met besprenkeling van wijwater en wierook... Dat zijn zoveel tekenen die mensen steun en hoop geven. Familie en nabestaanden kiezen zelf tussen eucharistie of woorddienst. Er is ruimte voor persoonlijke inbreng van muziek of tekst. Alles ligt gevoelig op zo'n moment. Met elke familie bespreken we de liturgie van de uitvaart. Soms is het zoeken naar evenwicht, maar je voelt vooral aan dat mensen troost en sterkte vinden in dat ritueel.

## Rouwen

Specifieke individuele rouwrituelen verbonden aan het katholieke geloof zijn er niet. Denken aan mensen die overleden zijn, betekent wel dat je hen gaat herdenken. In de loop van het jaar biedt de kerkgemeenschap een misviering aan om de overledenen uit de voorbije periode te herdenken. Jaarlijks is er op 2 november, Allerzielen, een viering van alle overledenen van het voorbije jaar. Als aandenken aan de overledene ontvangt elke familie een houten naamkruisje, een gedachteniskaarsje of -kaartje... Velen houden er ook van om in die

novemberdagen de **begraafplaats te bezoeken**.

### Betekenis geven

'Kerk-zijn' is vandaag veel meer dan louter kerkbezoek. De kerkgemeenschap zet mensen aan om in hun leven de liefde van God voelbaar te maken. Zo zijn er tal van initiatieven waar mensen anderen, bijvoorbeeld senioren, mensen in armoede, mensen met een migratie-achtergrond... nabij zijn.

Een overlijden is één van de belangrijke momenten waarop mensen kunnen kiezen voor de kerk. **Het geloof helpt om zin en betekenis te geven aan het verlies**, net als bij zoveel andere levensmomenten.

*\*De rooms-katholieke kerk behoort tot het christendom. Het leven van Jezus Christus, de Bijbel als heilig geloofsboek en de dynamische geloofstraditie in de kerk, zijn gids en wegwijzer voor wie gelooft. Katholieken geloven in leven na de dood, zoals ook Jezus Christus uit de dood is verrezen.*

*\*Deze tekst kwam tot stand met dank aan het project 'Tijd voor afscheid' | Een project van Dienst Diversiteit en de Erfgoedcel van de Stad Brugge, FMDO, Vormingplus regio Brugge, Stedelijke Academie Brugge en huisvandeMens.*



#### INZENDER

Lieven Soetaert



#### LOCATIE

8000 Brugge



#### THEMA

Feesten, rituelen en sociale gebruiken



#### TREFWOORD

#levensbeschouwelijk gebruik #religie